

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2015/2006(INI)

24.6.2015

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za kulturu i obrazovanje

o promicanju poduzetništva mladih obrazovanjem i osposobljavanjem
(2015/2006(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Jana Žitňanská

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za kulturu i obrazovanje da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je broj nezaposlenih mladih osoba u EU-u alarmantan te da u nekim državama članicama stopa nezaposlenosti mladih premašuje 50 %; budući da obrazovanje ima ključnu ulogu u poticanju socijalne uključenosti i zapošljavanja mladih te da bi se na poduzetništvo trebalo gledati kao na transverzalnu kompetenciju i dodatnu priliku za osnivanje novih poduzeća te, iznad svega, za povećanje mogućnosti zapošljavanja, čime se doprinosi smanjenju nezaposlenosti mladih i potiče njihova zapošljivost;
- B. budući da osposobljavanje i obrazovanje te praktično iskustvo u području poduzetništva koriste mladima, pomažući im da razviju svoje vještine i talente i na taj način steknu samopouzdanje te doprinoseći osnivanju novih poduzeća, zapošljivosti i inovativnosti; budući da je poduzetništvo u ogromnoj mjeri nedovoljno iskorištena mogućnost za mnoge mlade s invaliditetom;
- C. budući da učinci i utjecaj poduzetničkih programa u obrazovanju pokazuju da studenti koji završe tu vrstu programa po završetku studija brže pronalaze posao;
- D. budući da je poduzetništvo jedan u nizu načina kojima se mladima pomaže da pronađu posao i ostvare stabilan prihod;
- E. budući da je cilj strategije Europa 2020. stvaranje gospodarstva koje se temelji na visokim stopama zaposlenosti i na gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji; budući da u tom pogledu čvrsta socijalna ekonomija ima ključnu ulogu;
- F. budući da zadružna poduzeća pružaju visokokvalitetna, inkluzivna radna mjesta koja su otporna na krizu i koja se ne mogu premješati; budući da su ta poduzeća, zahvaljujući svojem zadružnom modelu, povećala svoj promet i nastavila rasti tijekom krize te da su zabilježila manje stečajeva i otpuštanja radnika u odnosu na druge vrste poduzeća;
- G. budući da socijalna i inkluzivna poduzeća aktivno sudjeluju u inovativnom održivom rastu, promiču veću koheziju unutar društva i lokalnih zajednica te da mogu stvoriti prilike za zapošljavanje mladih, uključujući mlade u nepovoljnom socijalnom položaju i osobe koje su najudaljenije od tržišta rada;
- H. budući da podučavanje koje provode iskusni poduzetnici stvara pozitivnu sliku poduzetništva i mladima olakšava da se odluče na poduzetništvo;
- I. budući da se mladi poduzetnici suočavaju s nizom izazova i poteškoća, među kojima su i nedostatak iskustva, potrebnih vještina i pristupa financijskim sredstvima i infrastrukturi;
- J. budući da je nemogućnost korištenja informacijskim i komunikacijskim tehnologijama oblik moderne nepismenosti;
- K. budući da mogućnost jednostavnog prestanka poslovanja koje nije rezultat prijave ulagačima i poduzetnicima olakšava ponovno i uspješnije pokretanje poduzeća,

zapošljavanje većeg broja radnika i ostvarenje niže stope neuspjeha;

- L. budući da će mladi biti kvalificiraniji za pokretanje poduzeća na transnacionalnoj razini ako vladaju stranim jezicima;
1. poziva države članice da u suradnji s regionalnim i lokalnim vlastima iskoriste sve izvore financiranja na razini EU-a, kao što su Europski socijalni fond, Europska inicijativa za zapošljavanje mladih, Program EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), program Erasmus za mlade poduzetnike te program EU-a za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME), da potiču i podržavaju inicijative za uspostavljanje veza između poduzeća i obrazovnog sektora koje bi bile učinkovitije i čiji bi ciljevi bili bolje definirani te kojima se njeguje poduzetnički duh mladih, bez obzira na njihovu društveno-gospodarsku pozadinu ili spol, kako bi ih se potaknulo na razvijanje kreativnosti, inovativnosti i osjećaja odgovornosti, te zahvaljujući kojima se na poduzetništvo više ne gleda kao na sporedan izbor karijere; poziva Komisiju da prouči kako se to financiranje zaista koristi, da olakša pristup financijskim sredstvima te da pojednostavi njihovo korištenje; naglašava da je potrebno ulagati u obrazovanje i infrastrukturu kako bi se riješio problem digitalnog jaza u Uniji;
 2. poziva države članice da učine sve što je u njihovoj moći kako bi bolje informirale mlade o mogućnostima osnivanja poduzeća pružanjem odgovarajućeg obrazovanja i programa osposobljavanja usmjerenih na poduzetništvo te promicanjem individualnih vještina, a posebno digitalnih vještina i vještina digitalnog vodstva kao ključnih instrumenata za poduzetnike u današnjem gospodarstvu i poslovnom okruženju; ističe da je mlada i iskusna radna snaga s odgovarajućim vještinama od ključne važnosti za konkurentnost EU-a te da će pomoći u ubrzanju procesa gospodarskog oporavka i otvaranju radnih mjesta u svim državama članicama;
 3. poziva Komisiju i države članice da uklone prepreke poduzetništvu kako bi se mladima pomoglo da svoje kreativne ideje pretoče u uspješne poslovne planove;
 4. poziva države članice da se bore protiv prepreka s kojima se suočavaju mladi poduzetnici s invaliditetom na način da osiguraju osposobljavanje pružatelja usluga odgovornih za pomaganje osoba s invaliditetom i da prilagode objekte u kojima se ta pomoć pruža kako bi postali pristupačniji osobama s poteškoćama u kretanju;
 5. poziva države članice da budu proaktivne u poboljšavanju regulatornih okvira i pojednostavljenju administrativnih postupaka za poduzeća, posebno mala i srednja poduzeća te socijalna poduzeća kao i da promiču i nadziru kvalitetu praksi zapošljavanja u tim poduzećima; ističe da se u socijalnim i inkluzivnim poduzećima ostvaruju održiva radna mjesta, da ona doprinose razvoju zajednice i pomažu u promicanju održivog okruženja i osiguravanju socijalne otpornosti u vrijeme krize;
 6. poziva javne zavode za zapošljavanje da budu proaktivniji u pružanju pomoći i savjeta poduzetnicima, posebno mladima;
 7. ističe da je potrebno riješiti pitanje financijskih poteškoća s kojim se suočavaju mladi poduzetnici, olakšati im pristup kreditiranju i namjenskim bespovratnim sredstvima, smanjiti postojeća administrativna opterećenja te stvoriti regulatorno okruženje i provesti

fiskalne inicijative kojima se potiče razvoj poduzetničkih inicijativa mladih i otvaranje radnih mjesta s ciljem da se olakša osnivanje i stabilizacija poslovnih projekata mladih poduzetnika;

8. poziva države članice da potiču zadružno poduzetništvo koje se temelji na demokratskim postupcima donošenja odluka i koje pomaže mladima da postanu odgovornu poslodavci, zaposlenici i potrošači; ističe da su zadruge i druga socijalna i inkluzivna poduzeća sastavni dio europskog socijalnog modela i jedinstvenog tržišta te da stoga zaslužuju puno priznanje i potporu, što je i navedeno u ustavima nekih država članica i u raznim temeljnim odredbama EU-a;
9. poziva države članice da podupiru zelene i održive poslovne projekte;
10. poziva države članice te regionalne i lokalne vlasti da inovativnim studentima omoguće veću dostupnost stipendija i sustava mikrokreditiranja te da povećaju njihov broj, zajedno s pružanjem pomoći, informiranjem, mentoriranjem, multidisciplinarnom pomoći i platformama za evaluaciju izravnog kreditiranja („peer-to-peer”), kako bi im se omogućilo da osnuju svoja vlastita poduzeća ili projekte poput onih koji se financiraju u okviru osi za mikrofinancije i socijalno poduzetništvo u sklopu Programa EU-a za zapošljavanje i socijalne inovacije; pozivaju države članice da olakšaju dostupnost i povrat zajmova, da promiču korištenje skupnim financiranjem, da osnivaju partnerstva između predstavnika lokalnog gospodarstva, poduzeća i sveučilišta, da ojačaju ulogu poduzeća u integriranju mladih u tržište rada te da konsolidiraju potvrdu o posjedovanju poduzetničkih vještina na raznim razinama predsveučilišnog i sveučilišnog obrazovanja, posebno u partnerstvu s malim i srednjim poduzećima; poziva države članice da se zalažu da se u okviru sveučilišta osnivaju poslovni inkubatori namijenjeni održivom razvoju i područjima studija usmjerenima na budućnost;
11. ističe da je potrebno poboljšati poduzetničku kulturu u visokoškolskom obrazovanju na način da se mlade podupire u osnivanju novih poduzeća na temelju akademskog istraživanja (supsidijarna poduzeća (spin-offs)) i da im se taj proces olakša, da se smanji birokratsko opterećenje koje podrazumijeva osnivanje tih poduzeća te da se uvede jasan i povoljan regulatorni okvir za studente poduzetnike; smatra da bi u tom kontekstu škole i sveučilišta trebali izdvojiti vrijeme i prostor za inicijative mladih te im odati priznanje kako bi stekli nužno samopouzdanje za poduzimanje novih projekata koji mogu biti korisni za osnivanje neovisnih poduzeća; pozdravlja inicijative kojima se mladi nagrađuju za uspješne poslovne poduhvate (primjerice nagrada za najbolje studentsko poduzeće godine), dodatno naglašava da je važno da poduzeća mladima pruže priliku da ostvare svoje prvo izravno radno iskustvo u njihovim prostorima te ponovno ističe da je nužno da se potiču posjeti poduzećima i sustavi stažiranja s navedenim ciljevima kako bi mladi dobili uvid u poslovni svijet;
12. poziva države članice da se pobrinu da njihovi obrazovni sustavi zajedno s programima strukovnog osposobljavanja stave veći naglasak na razvoj transverzalnih poduzetničkih kompetencija, vještina i znanja, posebno na način da se već u prvim godinama školovanja predvidi podučavanje vještina povezanih s informacijskim i komunikacijskim tehnologijama te stranih jezika, da se u srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju potiče podučavanje u sklopu kojega se stječu i razvijaju sposobnosti potrebne za

poduzetničku karijeru, poput kreativnosti, komunikacijskih vještina, poslovnog upravljanja, knjigovodstva i računovodstva, a koje se provodi učinkovito na temelju praktičnog i stvarnog iskustva; poziva države članice da posebnu pozornost posvete odgovarajućem i specijaliziranom osposobljavanju učitelja, da osiguraju njihov stalan profesionalni razvoj i da povećaju mogućnost da iskusni poduzetnici postanu učitelji, naglašavajući da učitelji imaju važnu ulogu u poticanju poduzetničkog načina razmišljanja mladih i pružanju potrebnih vještina i kvalifikacija;

13. poziva Komisiju da pomno nadzire konkretne mjere koje su poduzele države članice kako bi poduprle poduzetništvo među mladima, da posebnu pozornost posveti promociji i objavljivanju informacija o rezultatima te da ohrabri i podupire institucije i organizacije u razmjeni dobre prakse, širenju ideja, znanja i iskustva te u osnivanju međusektorskih strateških partnerstava; potiče Komisiju i države članice da izrade referentne vrijednosti, modele te zajedničke instrumente i projekte u cilju promicanja poduzetništva mladih; pozdravlja programe Erasmus+ i Erasmus za mlade poduzetnike u sklopu kojih se mladima pruža prilika da studiraju i stažiraju u inozemstvu te da steknu poduzetničko iskustvo u drugim državama članicama; poziva Komisiju da osigura da poduzeća poštuju propise koji se primjenjuju na te programe, a kojima se štite prava sudionika, te da se ti programi oglašavaju u srednjim školama i institucijama za strukovno i više obrazovanje;
14. poziva države članice da pojednostave postupke za prekidanje poslovanja koje nije rezultat prijave i da stvore okruženje u kojemu se pruža potpora u slučaju prekidanja poslovanja kako bi se mladima poslala jasna poruka da neuspjeh neće postati prepreka s doživotnim posljedicama;
15. poziva države članice da promiču poduzetništvo kao pozitivan izbor karijere u sklopu savjetovanja o karijeri tijekom srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja te da se uhvate u koštac s negativnom slikom poduzetništva kao izbora karijere koja prevladava u nekim državama članicama;
16. poziva Komisiju da pomno nadzire posebne mjere koje provode države članice kako bi osigurala da mladi koji odaberu poduzetništvo kao karijeru uživaju ista prava u pogledu socijalne zaštite (na temelju preporuke Međunarodne organizacije rada br. 2021) te zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu;
17. poziva države članice da povećaju informiranost mladih s invaliditetom u vezi sa samozapošljavanjem i osnivanjem poduzeća na način da donesu mjere kao što su promicanje izbora karijere osoba s invaliditetom koje su već integrirane u tržište rada i javno odavanje priznanja poduzetnicima s invaliditetom;
18. poziva države članice da potiču sponzoriranje mladih poduzetnika koje im omogućuje da iskoriste iskustvo i podršku svojih starijih kolega;
19. poziva države članice da potiču mlade na poduzetništvo na način da u okviru obrazovnog sustava omoguće studiranje temeljeno na projektima koje povezuje razna područja i koje se provodi u suradnji s poduzećima;

¹ Međunarodna organizacija rada (MOR), Preporuka o osnovama socijalne zaštite, 2012. (br. 202).

20. potiče Komisiju da osigura da se mjerama država članica ne otežava slobodno kretanje radnika tako da mladi koji su odbrali poslovnu karijeru mogu voditi svoje aktivnosti posvuda u Europskoj uniji;
21. ističe da niz udruga mladih poslovnih osoba ima ključnu ulogu u poticanju poduzetništva među mladima tako što im pruža priliku da razviju inovativne projekte i steknu poslovno iskustvo te im daje alate i potrebno samopouzdanje kako bi se odvažili na poduzetničku karijeru;
22. poziva na tješnju suradnju s privatnim sektorom i socijalnim partnerima kako bi se potaknuli preuzimanje rizika, poduzetnička i inovativna kultura (primjerice preuzimanjem strukturnih obveza kao što su mehanizmi za inovativnost i razmjenu ideja);
23. smatra da bi zalaganje za suradnju između srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja omogućilo intenzivniji dijalog među mladima i potaknulo inovativnost;
24. poziva Komisiju da razmotri faktore koji odvraćaju žene od odabiranja poduzetničke karijere i da osigura da se obrazovnim sustavom i s njime povezanim mjerama i aktivnostima nastoji postići jednakost spolova.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	23.6.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: 39 -: 2 0: 10
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Tamás Meszerics, Csaba Sógor, Helga Stevens, Monika Vana, Tom Vandenkendelaere
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Flavio Zanonato, Branislav Škripek